C/2025/3204

2.7.2025

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/43/EØF for så vidt angår ulvens (Canis lupus) beskyttelsesstatus

(COM(2025) 106 final — 2025/0058 (COD))

(C/2025/3204)

Hovedordfører: **Josep PUXEU ROCAMORA**

Anmodning om udtalelse	Rådet, 25.3.2025 Europa-Parlamentet, 31.3.2025
Retsgrundlag	Artikel 43, stk. 2, og artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedtaget på plenarforsamlingen	30.4.2025
Plenarforsamling nr.	596
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	154/9/17

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Negative interaktioner mellem indbyggere i landdistrikterne, husdyrbrug og ulve i EU skal mindskes ved at forbedre og regulere deres sameksistens.

1.2. Der er videnskabeligt og teknisk belæg for, at forvaltningsmodeller, der går ud på at fjerne ulvene, ikke er effektive, hvis man vil mindske skadens omfang, da de fastholder en igangværende konflikt mellem husdyrbrug og ulve, medmindre man fjerner så mange ulve, at det påvirker deres bevaringsstatus negativt, hvilket ville være en overtrædelse af Rådets direktiv 92/43/EØF ([1]).

1.3. Modeller baseret på forebyggende foranstaltninger og i tråd med behovet for at opretholde en tilfredsstillende bevaringsstatus har videnskabeligt vist sig at være et passende alternativ med henblik på at mindske sammenstød og fremme sameksistens mellem ulve og husdyrbrug. Til det formål er det nødvendigt at sikre egnede finansieringsrammer, der kan fremme tilblivelsen af disse foranstaltninger, som beskrevet i informationsrapport NAT/825 ([2]).

1.4. I den forbindelse anbefaler EØSU at gøre følgende:

1.5. Iværksætte passende finansieringstiltag til forbedring og fremme af en model for effektiv sameksistens, der kan fungere i praksis, mellem ulve og husdyrbrug.

1.6. Tilskynde udviklingen af anvendt forskning i teknikker til beskyttelse af husdyr inden for forskellige typer husdyrbrug.

1.7. Foretage individuelle vurderinger af husdyrbrug med høj risiko og/eller omfattende skader med sigte på at iværksætte de bedst egnede foranstaltninger til beskyttelse af husdyrbestande.

([1]) Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).
([2]) EØSU's informationsrapport om *Fordele ved ekstensivt husdyrbrug og organiske gødningsstoffer inden for rammerne af den europæiske grønne pagt*.

1.8. Rådgive bedrifterne om, hvordan de gennemfører og overvåger foranstaltninger til beskyttelse af husdyrbestande.

1.9. Yde hurtig kompensation for skader – herunder for alle typer skader, ikke kun for dræbte dyr, men også for splittelse af flokke samt aborter og mistede indtægter fra husdyrbrug.

1.10. Fremme fora, hvor husdyravlere kan udveksle erfaringer om gennemførelsen af foranstaltninger til beskyttelse af husdyrbestande.

1.11. Anvende de bedste tilgængelige teknikker til analyse af tegn og beviser på ulveangreb på husdyrbrug, så det med størst mulig sikkerhed kan afgøres, om der rent faktisk var tale om ulve eller snarere vildtlevende hunde.

1.12. Tilskynde til ansættelse af professionelle hyrder, der kan blive hos flokken i de områder eller på de tidspunkter af året, hvor der er størst risiko for angreb.

1.13. Understøtte opdræt og udstyre husdyravlere med vagthunde for at forhindre ulveangreb.

1.14. Fremme brugen af fagfolk til at tage hånd om husdyrene i forbindelse med græsningsskifte.

1.15. Støtte uddannelse af de pågældende offentligt ansatte i at besigtige skader og i at tilbyde ordentlig information og støtte til husdyravlere.

1.16. Udvikle en koordineret protokol for selektiv fjernelse og/eller udtagning af enkelte ulve for at vejlede og fremme en korrekt og hensigtsmæssig gennemførelse af undtagelserne fra artsbeskyttelsesreglerne i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning (og med efterfølgende overvågning og evaluering af, hvorvidt den vedtagne foranstaltning har virket).

1.17. Bane vej for en dialog om ulve på europæisk plan med inddragelse af EU-institutionerne, medlemsstaterne, kommunale forvaltninger og lokale myndigheder, naturorganisationer, organisationer for landbrugere og husdyravlere, videnskabelige organer og NGO'er.

1.18. Inddrage civilsamfundet på lokalt eller regionalt plan som en forudsætning for beslutningstagning og forvaltning.

1.19. Fremme formidling af videnskabelig viden om ulve og af den komplekse opgave med at forvalte dem.

1.20. Udarbejde oplysningskampagner rettet mod husdyrsektoren om mulighederne for sameksistens og mindskelse af sammenstød med ulve og om de tilgængelige finansieringsmuligheder.

1.21. Fremme anvendelsen af god praksis for overvågning af ulve.

1.22. Udarbejde oplysningskampagner rettet mod motionister og besøgende i områder med husdyrbestande for at advare om vagthunde samt oplyse om hundenes opgave og om, hvordan man bør opføre sig i nærheden af dem.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Denne udtalelse er en reaktion på, at det stående udvalg under Bernkonventionen på forslag af Den Europæiske Union i december 2024 vedtog at flytte ulvens (Canis lupus) status fra liste II (»strengt beskyttede dyrearter«) til liste III (»beskyttede dyrearter«). Denne ændring trådte i kraft tre måneder efter vedtagelsen.

2.2. Den 7. marts fremlagde Kommissionen sit forslag til direktiv om ændring af habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF) for så vidt angår ulvens beskyttelsesstatus (COM(2025) 106 final – 2025/0058 (COD)).

2.3. Kommissionens forslag (COM(2025) 106 final) har til formål at ændre direktiv 92/43/EØF ved at overføre alle ulvebestande i EU til bilag V (»dyre- og plantearter af fællesskabsbetydning, for hvis indsamling i naturen og udnyttelse der kan træffes forvaltningsforanstaltninger«), hvilket vil give medlemsstaterne mulighed for at anvende mere fleksible forvaltningsmetoder. Samtidig medfører forslaget, at forpligtelsen til at sikre en tilfredsstillende bevaringsstatus for arten fastholdes.

2.4. Ulven forbliver en beskyttet art, og medlemsstaterne skal ved hjælp af forvaltnings- og bevaringsforanstaltninger opnå og opretholde en tilfredsstillende bevaringsstatus for denne art.

2.5. EØSU noterer sig Kommissionens forslag og understreger, at ændringen af den retlige status skal ledsages af stærke garantier for at sikre, at ulvebestandenes tilfredsstillende bevaringsstatus opretholdes i overensstemmelse med artikel 191 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, navnlig i betragtning at ulvens bevaringsstatus i mere end halvdelen af de biogeografiske områder i EU, hvor der findes ulve, fortsat er ugunstig. Samtidig skal medlemsstaterne have mere effektive værktøjer til at håndtere lokale sammenstød og fremme sameksistens med landbosamfund og ekstensivt husdyrbrug.

2.6. Ulvenes tilstedeværelse bidrager til at holde bestanden af vilde hovdyr (såsom rådyr, kronhjorte, vildsvin, gemser og elge alt afhængigt af regionen) under kontrol, idet ulve jager selektivt, hvilket fremmer den økologiske balance.

2.7. Ifølge Kommissionens rapport om naturens tilstand 2020, der er baseret på data fra medlemsstaterne, er bestanden af ulve – som i de fleste regioner og lande var en udryddet art i første halvdel af det 20. århundrede – nu tilbage på et stabilt niveau eller i vækst og er ved at genindtage områder, hvor den tidligere var udbredt. Mens der i visse lande ses en tilfredsstillende bevaringsstatus, er der i andre lande risiko for, at bestanden bliver for stor, eller at ulvens udbredelsesområde indskrænkes.

2.8. Den positive tendens går dog ikke igen overalt: Spanien har som den eneste EU-medlemsstat således oplevet, at en ulvebestand (i Sierra Morena) for nylig er blevet udryddet, hvilket viser, at der stadig er bestande i tilbagegang, og understreger det fortsatte behov for at beskytte ulven. Desuden har den iberiske ulv lav genetisk variation, hvilket gør disse bestande mere sårbare over for risikofaktorer end andre bestande, som er mindre, men mere genetisk mangfoldige.

2.9. Den nuværende situation skyldes delvis den retlige beskyttelse og en mere positiv indstilling i offentligheden samt genopretning af bestandene af ulvens byttearter (såsom hjortedyr og vildsvin) og af skovdække. Affolkningen af landdistrikterne i visse europæiske regioner har ligeledes ført til, at ulvebestanden har bredt sig.

2.10. Ulvens tilbagevenden til regioner, hvor den i årtier har været fraværende, er en betydelig udfordring for medlemsstaterne, da ulven ofte forbindes med forskellige typer sammenstød, navnlig angreb på ekstensivt husdyrbrug, hvilket danner grobund for konflikter i de berørte landbosamfund.

2.11. Den indvirkning, ulven har på husdyrbrug på EU-plan, og de skader på husdyr, der forvoldes samlet set, kan synes acceptabel på medlemsstatsniveau. Derimod kan koncentrationen af dem på lokalt plan sætte visse områder under betydeligt pres med direkte og indirekte økonomiske tab, som det er vanskeligt at sætte tal på, til følge og påvirke landbrugerne følelsesmæssigt.

2.12. Ifølge data, som medlemsstaterne indrapporterede i perioden 2013-2018 er ulve fortsat udsat for en lang række trusler såsom ulovlig nedskydning og forgiftning, og derudover kolliderer ulvenes levesteder nogle gange med infrastruktur og landbrugsaktiviteter.

Balancen mellem at forene en tilfredsstillende bevaringsstatus for ulve i hele EU med samfundsmæssige og økonomiske aktiviteter i landdistrikterne

2.13. For at sikre en tilfredsstillende bevaringsstatus for ulve i EU uden at underminere de socioøkonomiske aktiviteter i landdistrikterne anbefales medlemsstaterne at:

— øge kontrollen med og overvågningen af ulve i områder, som bestande af ulve potentielt kan brede sig til fra deres aktuelle udbredelsesområde

— styrke programmer til overvågning af ulve for at øge kendskabet til deres udbredelse, flokkenes og bestandenes aldersfordeling, adfærdsmønstre, dødsfald, som ikke skyldes ulykker, og sameksistens med menneskelig aktivitet

— styrke programmer, der øger kendskabet til den mulige effekt af forskellige teknikker (f.eks. afskrækkende eller aversive, dvs. hvor ulvene lærer at holde sig væk), der kan mindske skader på ekstensivt husdyrbrug forvoldt af ulve

— styrke oplysnings- og bevidstgørelsesprogrammer i områder, hvor ulven forventes at vende tilbage (rekolonisering), for at ændre opfattelsen i samfundet og forebygge og undgå eventuelle sammenstød med ekstensivt husdyrbrug

— tilskynde tilstedeværelsen af ulve i områder, hvor forekomsten af vilde hovdyr er høj, og forekomsten af ekstensivt husdyrbrug er aftaget eller forsvundet, og hvor man ikke formår at holde bestanden af vilde hovdyr under kontrol ved hjælp af fritidsjagt

— fremme indfangning og fjernelse af hunde i tilfælde, hvor der er mistanke om hybridisering eller blandede flokke af både ulv og hund

— iværksætte oplysnings- og overvågningskampagner for at forhindre forsætlig hybridisering med hunde

— iværksætte oplysningskampagner i sektorer, der arbejder med forvaltning af landdistrikterne, om de økologiske, samfundsmæssige, administrative og strafferetlige virkninger af brugen af ulovlige metoder til drab på ulve

— træffe alternative foranstaltninger til forebyggelse af skader, såsom teknikker til forebyggelse og afbødning af angreb på husdyrbrug

— fremme tiltag til overvågning af og afskrækning fra ulovlig praksis i områder, hvor der er registreret et højt konfliktniveau på grund af angreb på husdyr. Bestandskontrol bør foretages under tilsyn fra de ansvarlige myndigheder og ud fra videnskabelige kriterier.

Bruxelles, den 30. april 2025.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg